

**ENTITAT PUBLICA EMPRESARIAL NOSTRAIGUA
(NOSTRAIGUA)**

Informe d'Auditoria Operativa
relatiu a l'exercici 2022

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	2
2. OBJECTE, ABAST I LIMITACIONS	2
2.1. Objecte	2
2.2. Abast	2
2.3. Limitacions a l'abast.....	2
3. PROCEDIMENTS I TREBALLS REALITZATS:	3
3.1. INIDICADORS DE GESTIÓ	3
3.2. CONCLUSIONS:.....	8

1. INTRODUCCIÓ

De conformitat amb l'establert a l'article 29 del Reial Decret 424/2017 pel qual s'indiquen les formes del control financer, i d'acord amb el Pla anual de control financer de l'Ajuntament de Mont – roig del Camp en referència a l'exercici 2021, el present informe té per objecte una auditoria operativa de **ENTITA PÚBLICA EMPRESARIAL NOSTRAIGUA**, (en endavant NOSTRAIGUA o entitat).

NOSTRAIGUA, es una entitat pública empresarial local constituïda per l'Ajuntament de Mont - roig del Camp per a la gestió directa de serveis públics, a l'empara del que es disposa en l'article 85.2. A c) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases de Règim Local (LBRL).

L'Entitat té la consideració de mitjà propi i servei tècnic de l'Ajuntament de Mont-roig del Camp en els termes que disposen els articles 86 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del Règim Jurídic del Sector Públic (LRJSP) i 32 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic (LCSP) i, per tant, li podrà fer encomanes de gestió i execució d'obres, de serveis i l'adquisició de subministrament, així com adjudicar-li contractes, en relació a les activitats compreses dins del seu objecte social.

L'activitat principal de l'entitat consisteix en la gestió i administració del cycle integral de l'aigua, destinada a qualsevol ús, de de la captació, regulació i distribució dels recursos hidràulics necessaris, fins l'abocament de les aigües residuals, com també s'encarrega de la prestació i realització de serveis de sanejament, clavegueram i neteja relacions amb el cycle integral de l'aigua. En conseqüència, pot promoure i executar tots els treballs que siguin necessaris per a aquests propòsits.

2. OBJECTE, ABAST I LIMITACIONS

2.1. OBJECTE

L'objecte de l'auditoria operativa és el de sotmetre a un examen sistemàtic i objectiu les operacions i procediments de l'organització amb l'objectiu de proporcionar una valoració independent de la seva racionalitat economico-financera i la seva adequació als principis de bona gestió, amb la fi de detectar possibles deficiències i proposar les recomanacions corresponents.

2.2. ABAST

Per a proporcionar una valoració independent de la racionalitat economico-financera de l'entitat i una valoració de l'adequació dels principis de bona gestió s'ha procedit a realitzar un estudi dels principals indicadors de gestió de l'entitat. Els indicadors a seleccionar tindran relació amb els ingressos i les despeses per tal d'establir una relació d'aquests amb l'activitat de l'entitat i així poder valorar l'eficiència, l'eficàcia i l'economia dels recursos empleats en l'execució d'aquesta.

2.3. LIMITACIONS A L'ABAST

Es comprova que l'entitat no disposa d'objectius preestablerts pel que respecte a l'optimització de l'activitat en termes d'eficiència, eficàcia i economia. Es procedeix a realitzar l'estudi de l'optimització de l'operativa de l'entitat en base als indicadors de l'exercici anterior.

3. PROCEDIMENTS I TREBALLS REALITZATS:

En els punts següents s'exposen els procediments realitzats i les conclusions del treball realitzat.

3.1. INIDCADORS DE GESTIÓ.

Els indicadors seleccionats per a l'anàlisi de l'eficiència, l'eficàcia i l'economia dels recursos pel desenvolupament de la seva activitat es relacionen en el quadre següent juntament amb els valors corresponents a l'exercici anterior:

INIDCADOR	2022	2021	%Var	% sobre ingressos 2022	% sobre ingressos 2021
Xifra de negocis	4.252.399,04	3.376.703,56	26%		
Compra d'aigua i material	749.232,80	578.521,10	30%	18%	17%
Treballs altres empreses	858.632,86	685.751,63	25%	20%	20%
Despeses de personal	1.497.843,43	1.284.410,97	17%	35%	38%

La xifra de negoci de NOSTRAIGUA a l'exercici 2022 s'han incrementat en un 26% respecte a l'exercici 2021, motivat principalment per l'aplicació de la nova ordenança que estableix les noves tarifes d'aigua i clavegueram aprovades pel Ple de l'Ajuntament de Mont-roig del Camp de 9 de febrer de 2022. Addicionalment, també va ser aprovat la incorporació, en la facturació de NOSTRAIGUA, del servei de clavegueram de les comunitats de propietaris que fins ara facturava l'Ajuntament de Mont-roig. En termes monetaris, la modificació de l'ordenança en els termes anteriors suposa un increment de prop de 550 mil euros pel que fa a la gestió del clavegueram i de prop de 150 mil euros pel que fa a la gestió de l'aigua.

Pel que respecte a les despeses directament vinculades amb el servei d'aigua, també s'han incrementat en conjunt un 22% respecte a l'exercici 2021. El fet que en l'exercici s'hagin realitzat gran quantitat d'actuacions de reparació i millora de la xarxa ha comportat un increment significatiu de les despeses relacionades amb la compra de material hidràulic, canonades i accessoris de polietilè i altres que, juntament amb l'increment del preu de la compra d'aigua respecte a l'exercici 2021 ha donat lloc a que les despeses per aquest concepte s'hagin incrementat un 30% respecte a l'exercici 2021. D'altra banda, l'increment de l'activitat ha originat un increment de despeses en contractació d'empreses externes, que ha estat necessari per tal de poder fer front a les diverses actuacions que s'han hagut de realitzar, donat que no hi havia suficient personal tècnic a l'entitat per assumir els esmentats treballs.

Respecte a les despeses de personal, a l'exercici 2022 es produeix un increment del 17% respecte a l'exercici 2021, motivat per la contractació de nou personal i pels increments salarials produïts durant l'exercici, atenent al 2% previst a la Llei 1/2021, de 29 de desembre, de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'exercici 2022 i l'increment adicional del 1,5% aprovat pel Reial Decret 18/2022 de mesures en matèria de retribucions del personal al servei del sector públic. Addicionalment, s'ha produït una despesa extraordinària per la indemnització liquidada a un treballador acomiadat, que ha suposat un cost de 22.711,04 euros.

3.1.1. Relació entre els m3 d'aigua obtinguts i els facturats als usuaris

A l'exercici 2022, l'activitat ha tornat a plena normalitat, després de que als exercicis 2020 i part del 2021 es veies afectada per la situació de crisi sanitària, donant lloc a que els consums d'aigua s'hagin situat en nivells similars als previs a la pandèmia.

L'evolució sobre la relació entre els m3 d'aigua facturats als usuaris i els extrets de fonts pròpies i adquirits a tercers es mostra a continuació:

Conceptes	2022	2021	2020	2019	% var.22-21
m3 comprats	1.029.212,00	959.124,00	947.103,00	996.867,00	7,31%
m3 de fonts pròpies	2.033.741,00	1.888.190,00	2.074.908,00	2.197.749,00	7,71%
Total m3	3.062.953,00	2.847.314,00	3.022.011,00	3.194.616,00	7,57%
m3 facturats	1.515.926,00	1.494.391,00	1.404.830,00	1.529.167,00	1,44%
Rendiment xarxa	49,49%	52,48%	46,49%	47,87%	-5,70%

Tal i com s'observa al quadre anterior, els m3 d'aigua consumits s'han incrementat en un 7,57% respecte a l'exercici anterior, aquest increment ve donat principalment per la recuperació total de la situació sanitària després de la crisi de la COVID-19 que en l'exercici 2021 encara va experimentar restriccions puntuals durant el primer semestre.

Respecte als m3 facturats, s'observa que s'han incrementat en un 1,44% respecte a l'exercici 2021, que si els comparem amb els m3 facturats a 2019, s'observa que el volum de facturació a 2022 ha recuperat valors previs a la pandèmia.

Pel que fa al rendiment de la xarxa en l'exercici 2022, s'observa que una minoració d'un 5,70% respecte a l'exercici, degut principalment per un increment de prop del 21% de les fuites respecte a 2021, el qual ve donat pel baix ritme d'inversió de l'entitat sobre la xarxa d'aigua. Tot i que en aquest 2022 la inversió en la xarxa s'ha incrementat respecte a exercicis anteriors, no és suficient per a l'estat actual de la xarxa, per a aconseguir un increment significatiu del rendiment d'aquesta es necessita incrementar el ritme d'inversió en els pròxims exercicis. Segons dades facilitades per l'entitat, les inversions realitzades en l'exercici 2023 haurien d'incrementar el rendiment fins a prop del 57%.

Pel que fa a la relació entre els m3 comprats i els obtinguts de fonts pròpies, es troben en tendència creixent amb un increment molt similar respecte a l'exercici 2021, no obstant, cal tenir en compte que el fet de que els m3 comprats s'incrementin, es conseqüència de la recuperació de l'activitat i també de la situació de sequera que es pateix actualment.

Segons l'entitat, es preveu que al llarg dels propers anys es vagin realitzant actuacions sobre la xarxa que permetin augmentar el rendiment durant els propers exercicis.

Respecte als volums i preu de compra d'aigua al Consorci d'Aigües de Tarragona:

Conceptes	2022	2021	% variació
m3 comprats	1.029.212,00	959.124,00	7,31%
m3 de fonts pròpies	2.033.741,00	1.888.190,00	7,71%
Total m3	3.062.953,00	2.847.314,00	7,57%
Proporció comprats:	33,60%	33,69%	-0,08%
Proporció fonts pròpies:	66,40%	66,31%	0,08%

Tal i com s'observa en el quadre anterior, tot i que tant el volum de m3 comprats com el volum de m3 extrets de fons pròpies s'incrementa respecte l'exercici anterior la proporció entre ambdues vies d'abastament es manté en els percentatges de l'exercici 2021.

Conceptes	2022	2021	% variació
Cost aigua comprada (cost)	524.332,61	436.988,84	19,99%
m3 comprats	1.029.212,00	959.124,00	7,31%
Preu/m3	0,51	0,46	11,82%

En quant al cost/m3 de l'aigua adquirida, s'observa que a l'exercici 2022 s'incrementa respecte el cost de l'exercici anterior en un 11,82%, passant dels 0,46 euros/m3 a 2021 als 0,51 euros/m3 a 2022. Aquest fet ve donat principalment per les penalitzacions que el Consorci d'Aigües de Tarragona aplica quan existeixen desviacions pel que fa als consums d'aigua reals envers els consums previstos informats per l'entitat al Consorci. La recuperació de la normalitat total després de la crisi sanitària ha provocat que el turisme d'estiu hagi recuperat els nivells previs a la pandèmia i, per tant, el consum d'aigua s'hagi incrementat per sobre del previst, provocant desviacions respecte a la previsió de consums comunicada per l'entitat al Consorci, fet que origina l'aplicació de penalitzacions per un excés de consum real.

3.1.2. Despesa de personal

L'evolució i significativitat de la despesa de personal sobre el total de despeses es presenta a continuació:

Indicador	2022	2021	%Var
Despesa de personal	1.497.843,43	1.284.410,97	16,62%
Total despeses	4.360.619,20	3.441.912,69	26,69%
TOTAL PES	34%	37%	-7,95%

La despesa de personal representa un 34% sobre el total de despeses suportades per l'entitat en l'exercici 2022, sent una proporció inferior a la de l'exercici 2021, la qual es trobava en un 37%.

Respecte a la variació de la despesa, s'observa un increment de les despeses totals d'un 26,69%, on la despesa de personal ha experimentat en aquest 2022 un increment del 16,62% respecte a l'exercici 2021. Aquest increment de la despesa de personal ve donat principalment pels següents motius:

- Increment del 2% aprovat en la Llei 1/2021, de 29 de desembre, de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'exercici 2022.
- Increment del 1,5% Reial Decret 18/2022 de mesures en matèria de retribucions del personal al servei del sector públic per a l'exercici 2022.
- Indemnització per acomiadament procedent a un treballador per un import de 22.711,04 euros.
- Contractació de nou personal, una tècnica administrativa i un cap d'àrea de sanejament i depuració.

Categoria	Data antiguitat
Tècnic administratiu	14/02/2022
Cap àrea sanejament i depuració	01/07/2022

Cal tenir en compte que a 31 de desembre de 2022 l'increment net de la plantilla és poc rellevant, atès que les altes produïdes s'han efectuat durant l'exercici.

Atenent als motius relacionats anteriorment, i descomptant el cost de la indemnització produïda, el coeficient entre la despesa total de personal i amb el número mig de treballadors de l'exercici 2022 i 2021 resultaria el següent:

Indicador	2022	2021	%Var
Despesa de personal (sense indemnització)	1.475.132,39	1.284.410,97	14,85%
Número de treballadors	35,85	35,05	2,28%
DESPEJA / TREBALLADOR	41.147,35	36.645,11	12,29%

(*) Les dades han estat extretes de la nota 10.1 de la memòria dels CCAA 2022.

El cost per treballador s'ha vist incrementat en un 12,29% respecte a l'exercici 2021, situant-se en una despesa per càpita de 41.147,35 euros, el qual es considera raonable atenent als increments salarials, les contractacions de personal realitzades durant l'exercici 2022 i les baixes produïdes durant el segon semestre de l'exercici que no figuren a la plantilla al tancament de l'exercici però en canvi si han representat cost durant l'any.

Indicador	2022	2021	%Var
Xifra de negocis	4.252.399,04	3.376.703,56	25,93%
Número de treballadors	35,85	35,05	2,28%
INGRÉS / TREBALLADOR	118.616,43	96.339,62	23,12%

Com a resultat de l'anàlisi de la despesa de personal s'observa que el rendiment dels recursos humans dedicats a l'exercici 2022 ha incrementat respecte l'exercici 2021, principalment degut a que els ingressos han incrementat mantenint pràcticament la mateixa plantilla mitja que a l'exercici 2021 (prop dels 36 treballadors). En aquest exercici 2022, un cop superada la situació de crisi sanitària s'observa com el rati ingrés treballador ha augmentat significativament en un 23,12% passant dels 96 mil euros a 2021 als 118 mil euros a 2022.

3.1.3. Ingressos i costos per abonat:

El número mig d'abonats a l'exercici 2022 ha estat de 14.127, mentre que a l'exercici 2021 va ser de 13.962, havent augmentat en un total de 165 abonats respecte l'exercici anterior que representa un increment del 1,18%.

La xifra de negocis es compona principalment per la facturació del subministrament d'aigua, el servei de clavegueram i el sanejament d'aigua. El desglossament en xifres és el següent:

Període	2022	2021	% variació
Aigua	2.180.829,65	2.006.388,67	8,69%
Clavegueram	1.273.206,90	701.131,69	81,59%
Sanejament	794.674,01	666.088,84	19,30%
TOTAL	4.248.710,56	3.373.609,20	25,94%

Tal i com s'observa en el quadre anterior els ingressos provinents del subministrament d'aigua han incrementat en un 8,69% respecte a l'exercici 2021, degut principalment a l'increment de tarifes de la ordenança aprovada pel Ple de l'Ajuntament de Mont-roig del dia 9 de febrer de 2022 i per la recuperació total de la normalitat després de la crisi sanitària de la COVID-19. En termes monetaris l'impacte és d'un increment de 174.440,98 euros respecte a l'exercici 2021.

Respecte als ingressos provinents de la taxa de clavegueram s'han incrementat en un 81,59% respecte a l'exercici 2021, aquest increment ve donat principalment a l'increment de tarifes de la

nova ordenança i la incorporació en la facturació de NOSTRAIGUA del servei de clavegueram de les comunitats de propietaris que fins ara facturava l'Ajuntament de Mont-roig del camp, inclòs també en la nova ordenança. En termes monetaris l'impacte és d'un increment de 572.075,21 euros respecte a l'exercici 2021.

Els ingressos per sanejament han incrementat en un 19,30% respecte l'exercici 2021, això representa un increment total de 128.585,17 euros respecte a 2021. Aquest increment ve donat principalment per l'aportació extraordinària de fons rebuda de part de l'ACA per a pal·liar els efectes de l'increment de preus de l'energia elèctrica i de les matèries primes que han suportat les entitats explotadores del servei d'aigua. En data 26 d'abril de 2023 l'ACA resol definitivament l'atorgament de fons extraordinaris per un import màxim de 162.135,85 euros, a justificar mitjançant l'increment de cost real directe en subministrament elèctric i de productes químics, havent justificat un total de 147.945,82 euros per increments de cost suportats principalment en consums d'energia elèctrica.

Amb l'aprovació de la nova ordenança per part del Ple de l'Ajuntament de Mont-roig del camp celebrat el dia 9 de febrer de 2022 s'ha aconseguit un increment pel que fa als ingressos tant pel que fa al servei de l'aigua com pel servei de clavegueram del 27,57% respecte a l'exercici 2021, passant dels 2.707.520,36 euros de l'exercici 2021 als 3.454.036,55 euros a l'exercici 2022, representant un increment de 746.516,19 euros. Aquest increment ha provocat un augment del ratí d'ingressos per abonat d'un 26,08% respecte a l'exercici 2021, passant dels 193,92 euros per abonat de l'exercici 2021 als 244,50 euros a l'exercici 2022, tal i com s'observa al quadre següent:

Ingressos	2022	2021	% variació
Aigua	2.180.829,65	2.006.388,67	8,69%
Clavegueram	1.273.206,90	701.131,69	81,59%
TOTAL	3.454.036,55	2.707.520,36	27,57%
Mitjana abonats	14.127	13.962	1,18%
INGRESSOS/ABONAT	244,50	193,92	26,08%

En relació als costos, aquests es componen principalment pels següents conceptes:

Costos	2022	2021	% variació
Cost de la venda	1.681.430,13	1.321.728,12	27,21%
Cost de personal	1.497.843,43	1.284.410,97	16,62%
Altres despeses	1.181.345,64	835.773,60	41,35%
TOTAL	4.360.619,20	3.441.912,69	26,69%

Els costos totals de l'exercici han incrementat en un 26,69% respecte el 2021, per un augment generalitzat dels costos del servei. Pel que fa als costos de venda, durant l'exercici hi ha hagut un augment significatiu respecte l'any anterior, de les despeses en compra de materials i en la contractació de treballs a empreses externes de 83.367,93 euros i 172.881,23 euros respectivament, atès que ha estat necessari realitzar un major nombre d'actuacions en reparacions i manteniment de la xarxa d'aigua a més de la situació d'inflació, que han provocat que les despeses per aquests conceptes s'hagin incrementat. Així mateix, la despesa en la compra d'aigua també s'ha vist incrementada respecte l'any anterior en 87.343,77 euros, suposant un augment del 20%, atenent a la recuperació de l'activitat normal després de la crisi sanitària de la COVID-19. Per tal de fer front a l'indicat augment dels costos, tal i com es posa de manifest en l'anàlisi dels ingressos, ha estat necessària l'aprovació d'una nova ordenança per

a la gestió del servei de l'aigua i del clavegueram en la qual s'ha aprovat un increment de les tarifes.

Pel que fa al cost de personal, en exercici 2022 s'ha incrementat en un 16,62% respecte a l'exercici 2021, com a conseqüència dels fets que es detallen a l'apartat 3.1.2.

Respecte a la resta de despeses, s'observa un increment del 41,35% en l'exercici 2022 respecte a 2021, aquest increment ve donat, principalment, per la taxa d'inflació del període i per l'increment d'activitat en quant al pla de renovació i manteniment de la xarxa d'aigua.

En relació als costos de venda d'aigua per abonat obtenim:

Concepte	2022	2021	% variació
Compra d'aigua	524.332,61	436.988,84	19,99%
Compra de Materials	224.900,19	141.532,26	58,90%
Treballs empreses externes	858.632,86	685.751,63	25,21%
Cànon ACA	73.564,47	57.455,39	28,04%
TOTAL COSTOS DE VENDA	1.681.430,13	1.321.728,12	27,21%
Mitjana abonats	14.127	13.962	1,18%
COST/ABONAT	119,02	94,67	25,73%

Tal i com s'observa al quadre anterior, el cost per abonat s'incrementa en un 25,73% respecte a l'exercici 2021. Aquest increment ve donat, principalment per l'increment de despesa en la contractació de empreses externes i compra de material, per tal de realitzar actuacions de reparació i manteniment de la xarxa, no obstant, aquestes actuacions no han implicat major rendiment de la xarxa atès que la major part de les mateixes són degudes a reparacions per fuites, fets que han implicat un augment del cost per abonat. Per tant, pel que fa a la gestió de l'aigua, en termes generals s'ha assolit una menor eficiència dels recursos hídrics respecte l'any anterior, donat que el rendiment de la xarxa ha disminuït com a conseqüència del mal estat de la infraestructura, si bé, està previst augmentar el ritme de les inversions per tal de minimitzar reparacions i així poder millorar la xarxa i el seu rendiment.

3.2. RESUM I CONCLUSIONS:

En el quadre que es detalla tot seguit s'hi detalla l'evolució dels ingressos i les despeses com també el marge brut i el benefici en base als m3 injectats i facturats per abonat:

Concepte	2022	2021	% variació
Xifra de negoci/ m3 injectats (*)	1,39	1,19	17,07%
Cost vendes / m3 injectats	0,55	0,46	18,26%
Marge brut / m3 injectats	0,84	0,72	16,30%
Despeses totals / m3 injectat	1,42	1,21	17,77%
Benefici / m3 injectats	-0,00370	0,003770	-198,15%
Ingressos / abonat	244,50	193,92	26,08%
Costos / abonat	119,02	94,67	25,73%

Xifra de negoci / m3 facturat	2,81	2,26	24,14%
Cost de venda / m3 facturat	1,11	0,88	25,41%

(*) Els m3 injectats es componen dels m3 extrets de fons pròpies més els

comprats al Consorci d'Aigües de Tarragona.

Tal i com s'observa en les dades del quadre anterior, en aquest exercici 2022, el marge brut per m³ extret d'aigua s'ha incrementat un 16,30%, com a conseqüència de l'aplicació de la nova ordenança aprovada el 9 de febrer de 2022 pel Ple de l'Ajuntament de Mont-roig, en la qual s'aprova un increment de les tarifes del servei i la facturació del servei de clavegueram de les comunitats de propietaris que fins ara facturava l'Ajuntament de Mont-roig. Aquest increment de tarifes, ha estat necessari per poder fer front a les despeses de reparació i manteniment de la xarxa degut al mal estat de la infraestructura.

Tot i l'augment dels costos indicat, no s'ha assolit una millora del rendiment de la xarxa, donant lloc a que el cost de venda / m³ facturat hagi estat superior a l'exercici anterior sense haver obtingut una major eficiència del servei. Els resultats obtinguts evidencien que cal una important millora de la infraestructura per tal d'assolir una millora en l'eficiència del servei, fet que comportaria una major rendibilitat durant els propers exercicis.

D'acord amb l'anterior, el control de l'eficiència, l'eficàcia i l'economia aplicat per l'entitat es considera millorable. Es recomana a l'entitat continuar amb l'aplicació de mesures i actuacions per a la millora del rendiment de la xarxa d'aigua on encara resta un marge important de millora, així com portar un control sobre els objectius de eficiència, eficàcia i economia de l'activitat. En aquest sentit, s'haurien de prioritzar les actuacions que puguin tenir un major impacte en el rendiment de la xarxa, com podria ser la implementació de sistemes de telelectura que permeten controlar el consum a temps real, detectar fuites de forma casi bé immediata, detecció de frau etc.

L'Interventor,

Pablo Cervera Belmar

